

Quản Trị Tài Nguyên Tự Nhiên

Giảng viên: Nguyễn Thị Kim Dung
Bộ môn: Sinh Thái - Sinh học Tiến hóa
Email: ntkdung@hcmus.edu.vn

3.2 Các hợp phần của Quản trị

Gồm 3 phần cơ bản:

1. Luật pháp và luật tục
2. Thiết chế
3. Các quá trình

Thiết chế (institutions)

- Một Thiết Chế trong lĩnh vực phát triển và bảo tồn TNTN là gì?
 - Là một **tổ chức** hoặc một **thực thể** có **trách nhiệm** đối với một hoặc nhiều khía cạnh của quản trị TNTN hoặc phát triển.
- Tăng cường thiết chế
 - = xây dựng năng lực của các cơ quan **nhà nước**
 - = xây dựng năng lực của các **tổ chức xã hội**

- Các loại thiết chế:

- Chính thống: được tạo ra và quy định bởi **luật pháp**.

- Ví dụ:

- các bộ, ngành, tòa án
- cơ quan phi chính phủ
- hiệp hội tư nhân
- các tổ chức **cộng đồng**

- Không chính thống: nhóm người tự tổ chức lại với nhau nhưng **không đăng ký pháp lý**.

- Ví dụ:

- tổ chức **cộng đồng** làm việc trong lĩnh vực bảo tồn
- tổ chức theo **luật tục** làm công việc giám sát việc sử dụng rừng, động vật hoang dã, đồng cỏ, nước và các tài nguyên khác.

- Năng lực của thiết chế và quản trị TNTN:
 - **Đóng vai trò quyết định** trong quản trị TNTN
 - Ra các quyết định và thực hiện quyết định
- Thiết chế yếu kém hoặc vận hành không **hiệu quả** = sử dụng TNTN không bền vững
- **Ba khía cạnh** quan trọng về năng lực của thiết chế:
 - Nguồn lực: nhân lực, tài lực và vật lực
 - Hệ thống quản lý có sự **phân định quyền, trách nhiệm** và **giải trình rõ ràng**
 - Hệ thống tổ chức có thể **thúc đẩy và điều phối** được **sự tương tác** của khu vực công với nhau và với các bên liên quan khác

Case study

Phá Negombo

Các quá trình (Processes)

- Một quá trình = một chuỗi các hành động
 - một bộ phận hợp nhất của quản trị.
 - bắt buộc phải có khi ra các quyết định và thực hiện quyết định.
 - rất cần thiết để thực hiện **thương lượng và hòa giải**
 - ➡ Rất quan trọng khi **xác định các bên liên quan** và **đảm bảo sự tham gia của họ**
 - thúc đẩy việc **hiểu biết** lẫn nhau
 - có thể tạo ra **nghi ngờ** nếu không rõ ràng

- **Các loại quá trình**

Chính thống

Tạo ra bởi luật pháp hoặc luật tục hoặc thiết chế

Không chính thống

Tạo ra bởi nhóm người có cùng mối quan tâm

- Khi **xây dựng** hoặc **thay đổi** một luật hoặc một quy định đòi hỏi phải có một **Quá Trình**
- Quá Trình xây dựng luật phải **được quy định trong luật** hoặc quy định

- Ví dụ:

- Các Quá Trình về

- chuyển giao quyền và trách nhiệm (quản lý TNTN)
- lên kế hoạch (giao khoán và sử dụng tài nguyên)
- quy hoạch phát triển (trong đó có tài nguyên và người sử dụng tài nguyên bị ảnh hưởng)
- các bước cần tuân thủ (để đạt được thỏa thuận về chia sẻ lợi ích từ sử dụng tài nguyên)

- Trong điều kiện lý tưởng, luật pháp quy định:
 - **tất cả các bên** liên quan phải **tham gia** vào quá trình ra quyết định
 - các quan tâm, các ý kiến đều phải **được xem xét** cẩn thận.
- Các tổ chức phải chịu **trách nhiệm**:
 - **thúc đẩy các quá trình** thực hiện luật và quy định

nếu các tổ chức này thiếu năng lực để thúc đẩy các quá trình này – **Thiết chế**

Case study – Các quá trình Phá Periyakalapu

